

Overleg: Algemeen Bestuur GGD-RR / Portefeuillehoudersoverleg Jeugdzorg

Datum vergadering: 5 juli 2018

Agendapunt nr.: 18

Onderwerp:

Achterstand inspecties kinderopvang

Gevraagde beslissing:

- Akkoord op de drie verderop genoemde voorstellen (A, B, C) om de achterstand in te lopen per 15 juli 2018 voor alle gemeenten in de regio Rotterdam Rijnmond.

Financiële/personele consequenties:

Toezicht kinderopvang kan naar het zich nu laat aanzien niet volledig voldoen aan de vooraf opgegeven inkoop van 2018 van de gemeenten. De eindfactuur over 2018 zal daarmee lager uitvallen dan wat de gemeente voor deze taak vooraf heeft begroot. Daarnaast is onlangs door OCW bekend gemaakt dat er per 1 juli 2018 extra voor en vroegschoolse educatie (VVE) middelen gestort worden in het gemeentefonds, bedoeld voor het toezicht op de VVE eisen. GGD Rotterdam-Rijnmond kan deze taak gezien de huidige productieachterstand niet uitvoeren in 2018. De gemeenten zullen dus geen factuur krijgen over dit geld en kunnen dit vrij besteden.

Verdere procedure:

- Bij akkoord AB per 15 juli invoering voorstel A, B en C voor de regio Rotterdam- Rijnmond
- Per 15 juli invoering voorstel D voor gemeente Rotterdam
- In september opnieuw agendering in het AB: presentatie productie tot en met augustus en mogelijk scenario D als maatregel om de achterstand verder in te lopen.

Communicatie/voorlichtingsaspecten:

N.v.t.

Samenvatting:

Er is binnen de afdeling voor toezicht kinderopvang/GGD een forse achterstand van (tot en met half juni) 13% op de productie voor Rotterdam en 22,8 % op de productie voor de regio gemeenten. De achterstand van de regiogemeenten is op dit moment hoger, maar kan relatief meevallen omdat de ervaring leert dat de regiogemeenten doorgaans teveel inkopen en tot nu toe elk jaar niet de volledige inkoop opmaken. Als wordt gecorrigeerd voor de inspecties die de regio in 2017 minder heeft afgenomen dan ingekocht, dan is er nog tot en met half juni een achterstand van circa 3% voor de regio. De ervaring van de afgelopen jaren laat zien dat Rotterdam strakker inkoop en er niet minder wordt afgenomen dan ingekocht.

Toelichting:

Oorzaken

De achterstand is veroorzaakt door:

- Invoering nieuwe wetgeving IKK, het beoordelen van deze nieuwe eisen kost de toezichthouders meer tijd dan vooraf door GGD Nederland is ingeschat en gecaluleerd. Er heeft substantieel meer dan gepland casuoverleg tussen de toezichthouders plaats moeten vinden en het inspecteren van de houders op de nieuwe eisen uit de IKK heeft met name in het begin van 2018 extra inspectietijd gekost. Dit vanwege het feit dat de houders niet of niet volledig op de hoogte waren van de nieuwe eisen en werkwijze. Eenmalig was hier vanuit het Rijk extra geld beschikbaar voor gesteld. De inschatting van het aantal uur wat gemoeid was met deze toetsing is te laag geweest GGD GHOR Nederland heeft dit ook erkend.
- Inhalen van uitgestelde productie 2017 in de eerste maand van 2018.

- Moeilijkheden om goed personeel te vinden, op dit moment zijn drie vacatures ingevuld, maar er gaat veel tijd over heen voordat iemand genoeg is ingewerkt om zelfstandig inspecties te kunnen verrichten (minimaal drie maanden).
- Hoger ziekteverzuim dan de norm

Gevolgen

- De Inspectie van het Onderwijs kent gemeenten jaarlijks een status toe voor haar taken binnen register, toezicht en handhaving kinderopvang. Wettelijk is een norm van 100% uitvoer jaarlijkse onderzoeken verplicht. Op het moment dat hier door toedoen van de GGD niet aan kan worden voldaan zal de Inspectie van het Onderwijs met maatwerk bekijken hoe een gemeente hierop gehandeld heeft. Zij kunnen, als zij vinden dat de gemeente niet goed gehandeld heeft, de gemeente een B (verbetertraject) of C status toekennen.
- Onlangs is door OCW bekend gemaakt dat er extra vve middelen gestort worden in het gemeentefonds, bedoeld voor het toezicht op de VVE eisen. Vanuit GGD Rotterdam Rijnmond is ambtelijk al aangegeven dat het uitvoeren van deze extra taak in 2018 niet haalbaar is. Er kan niet op korte termijn een ervaren kracht worden gevonden om de benodigde extra inspectietijd in te vullen. De nieuwe vve eisen zullen daarom niet vanaf 1 juli 2018 meegenomen worden in de inspecties. Dit zal geen directe invloed hebben op de 100% inspectie eis en de beoordeling hiervan door de Inspectie van het Onderwijs.

Oplossingen

- 1) De GGD Rotterdam-Rijnmond is Toezicht kinderopvang is al een aantal maanden bezig om extra personeel aan te nemen. Inmiddels zijn er drie nieuwe mensen aangenomen. Deze kunnen naar verwachting vanaf september zelfstandig aan de slag om te inspecteren en daarmee bijdragen aan het wegwerken van de achterstand in de productie. Twee van deze mensen zijn in vaste dienst aangenomen (structureel, dus ook als oplossing op langere termijn voor 2019) en één is ingehuurd via de BKV groep (2018). Op dit moment staat er nog één vacature open. Er wordt gezocht naar iemand die zo min mogelijk inwerktijd nodig heeft.
- 2) Qua planning is de toezichthouders gevraagd om ruim voor het einde van het jaar de gele, oranje en rode inspecties uit hun werkplan in ieder geval te verrichten. Mocht het ondanks de overige te nemen maatregelen niet lukken de achterstand op tijd weg te werken, dan zal een deel van de groene inspecties (de locaties die voorgaand jaar in orde zijn bevonden) niet of niet volledig kunnen worden gedaan.
- 3) GGD Rotterdam Rijnmond is niet de enige GGD die te maken heeft met een achterstand in productie. Het signaal van onze GGD, tezamen met de andere GGD'en die een achterstand hebben is opgepakt door VNG en door de Inspectie van het Onderwijs. Deze partijen zullen de achterstand voorleggen aan het ministerie van SZW. Of dit nog in 2018 tot een oplossing zal leiden is onduidelijk, het signaal is in ieder geval gericht op het voorkomen van soortgelijke problemen in 2019.
- 4) Binnen het wettelijk kader is gezocht naar mogelijkheden om minder inspectietijd per inspectie kwijt te zijn. Deze opties zijn tijdens een extra ambtelijk regio overleg 17 mei voorgelegd en door de beleidsmedewerkers uit de regiogemeenten aangevuld met andere mogelijkheden. In de week na het overleg is er een memo met de genoemde oplossingsrichtingen, naar de gemeenten verstuurd, gevolgd door een berekende inschatting van wat per oplossing binnen de gemeenten de tijdswinst is. Tot 6 juni kon hierop worden gereageerd. De reacties zijn in deze notitie samengevat. Hieronder geven wij eerst de drie oplossingsrichtingen waar overwegend positief (A, B en C) en vervolgens de oplossingsrichting waar overwegend negatief op is gereageerd (D).

Overwegend positief

A. Maatwerk in combinatie onderzoek kdv/bsop op 1 adres (9 voor, 2 tegen):

Bij locaties die met een kdv en bso op hetzelfde adres gevestigd zijn kiezen we voor een maatwerk combinatie van de inspectie, waarbij een van de twee een reguliere inspectie krijgt en de andere een ingekorte inspectie. De toezichthouder is op het adres en kan voor de tweede opvangvorm op basis van signalen/maatwerk kijken hoe uitgebreid de inspectie op de andere opvangvorm dient te zijn. Vervolgens kiest de toezichthouder ervoor om bepaalde delen in de inspectie van die opvangvorm weg te laten. Er komen wel twee inspectierapporten.

B. Eén toezichthouder bij een OVR (9 voor):

In het kader van streng aan de poort is eerder de afspraak gemaakt dat de GGD een Onderzoek voor Registratie (OVR) met twee toezichthouders verricht. Het voorstel is om de OVR door één toezichthouder te laten verrichten.

C. Steekproef inspectie gastouders maximaal 5 % (9 voor, 2 tegen):

Een aantal gemeenten heeft een grotere steekproef dan de wettelijk verplichte van 5% ingekocht. Wij stellen voor om de steekproef te beperken tot de wettelijk vereiste 5%.

Overwegend negatief

D. Signaaltoezicht bij grote houders

Bij grote houders (houders met meer dan vier locaties) willen we ervoor kiezen om minimaal 2 locaties met een reguliere inspectie te beoordelen. Mochten deze 2 in orde zijn dan krijgt de toezichthouder de ruimte om bij andere locaties van deze houder signaal gestuurd toezicht te houden. Dit houdt in dat zij er bijvoorbeeld voor kunnen kiezen op een aantal locaties alleen de pedagogische praktijk te beoordelen, of om bijvoorbeeld het domein gezondheid en veiligheid of het domein pedagogisch beleid niet te beoordelen. Ook is het een optie om een locatie administratief te beoordelen (dus zonder een bezoek op locatie). Eén en ander hangt af van onze ervaringen met de houder en de signalen die komen uit het regulier bezoeken van de eerste twee locaties van deze houder.

Over deze oplossingsmogelijkheid willen wij u vragen na te denken. In september wordt de achterstand inspecties opnieuw berekend en is deze onvoldoende afgenomen door de al ingezette oplossingen, dan wordt oplossing D bestuurlijk aan u voorgelegd.

Wij willen u vragen om in uw afweging de volgende punten vast mee te wegen:

- Gemeente Rotterdam gaat per 15 juli 2018 werken met signaaltoezicht bij grote houders. Deze ervaring kan meegenomen worden bij de afweging in september.
- Gemeente Rotterdam beoordeelt sinds mei 2018 het domein veiligheid en gezondheid bij groene locaties risico gestuurd. Dat betekent onder meer dat deze items bij een aantal locaties van een houder beperkt worden beoordeeld en indien nodig (op basis van signalen) bij meerdere locaties. Ook deze ervaring kan meegenomen worden bij de afweging in september.
- Wij realiseren ons dat door de schaalgrootte de éne gemeente dan meer zou inleveren dan de andere; daarom willen wij tot september de inspectietijd zo eerlijk mogelijk over de gemeenten verdelen.
- Deze keuze levert van alle locaties een rapport op waarmee wordt voldaan aan de 100% inspectie eis
- Ambtelijk geven de gemeenten aan hun afwijzing voor deze oplossing gebaseerd te hebben op het niet willen inboeten op kwaliteit wegens capaciteit tekort. Voor oplossingsrichting D geven bijna alle gemeenten aan dat zij deze inschatten met een hoog risico. Toezicht kinderopvang geeft aan dat zij gekeken hebben naar deze maatregel als een maatregel met een zo laag mogelijk risico.
- Deze oplossingsrichting is ook voorgelegd aan de Inspectie van het Onderwijs. Zij geven aan dat maatwerk altijd mogelijk is, mits een gemeente kan onderbouwen waarom voor dit maatwerk en die vorm gekozen is en er signaal gestuurd wordt gewerkt.

Bijlage(n):

N.v.t.